

Ion Hobana

TIMP PENTRU DRAGOSTE

DOUĂSPREZECE POVESTIRI SF
ÎN DULCELE STIL CLASIC

 Bastion
editura

PREFAȚĂ

Dacă SF-ul românesc își poate revendica, precum în desfășurările diacronice din alte arii ale genului, un număr de scriitori „clasici”, Ion Hobana – alături de Adrian Rogoz și Vladimir Colin – se numără printre aceștia. Clasicismul la care mă refer are în vedere mai multe aspecte. Primul dintre ele ține, evident, de prezența extrem de activă a autorului într-un anumit moment al evoluției anticipației noastre: moment oarecum auroral și „eroic”, concretizat printr-un set de reușite certe ale creației SF și totodată prin constituirea unui corpus de reguli proprii prin care această creație să poată fi recunoscută și deosebită în ansamblul producțiilor literare. Clasicismul pomenit aici nu se suprapune pe „vârsta de aur” a anticipației românești, noțiune metaforică introdusă la noi de Hobana însuși, printr-o antologie unde apar grupate povestiri mai vechi, anterioare celui de-al doilea război mondial, majoritatea însă fără conștiința de a aparține SF-ului. Toate acestea sunt un fel de *science fiction by gas light*, ca să folosească titlul unei alte antologii de gen, americane, unde își puteau găsi loc producțiile inițiale, de dinainte de apariția denumirii *science-fiction* și a sentimentului că anticipațiile reprezintă un tip de ficțiune bazat pe anume idei, pe teme și personaje proprii, distincte de cele aparținătoare curentelor realist și fantastic.

În România, o asemenea conștiință SF a apărut în anii '50-'60 din secolul trecut, odată cu *Colecția „Povestiri științifico-fantastice”* și cu dezbaterile lansate în jurul ei în presa timpului. Pe lângă Rogoz, poate cel mai preocupat de imaginea genului în fotografiile epocii, ca redactor al amintitei publicații, au participat la acele dezbateri alți câțiva autori interesați, I. M. Ștefan, Max Solomon, Ovidiu

Râureanu și cel pe care mă bucur să-l pot reîntâlni acum. Opiniile mai multora au rămas la nivelul unor simple păreri, aproximări subiective și nu de puține ori pătimișe, din care nici definiția genului, nici natura complexă a conținutului său posibil (ulterior chiar „demonstrat” în practica scrisului) nu aveau cine știe cât de câștigat. Ion Hobana, în schimb, s-a dovedit de la început – și cu atât mai mult pe parcursul altor intervenții publice – un comentator temeinic, critic ferm și redutabil, ajungând treptat la profesionalitatea teoreticianului doct, cu o largă cuprindere a problemelor anticipației și o remarcabilă cunoaștere a SF-ului din aria internațională a genului. În plus, coordonatei sincronice a domeniului i-a fost adăugată percepția și explorarea unei coordonate istorice, autorul având constanta convingere că SF-ul nu este un produs apărut peste noapte, din capriciul sau din voința cuiva anume, ci s-a dezvoltat în timp, pe rădăcini europene și americane, ba chiar și pe mai firave rădăcini românești.

În scurt timp, Ion Hobana a devenit o autoritate ascultată și respectată în exegeza anticipației. Se poate spune că în a doua jumătate a secolului XX n-a existat manifestare publică a genului la noi, masă rotundă, anchetă de revistă, numere speciale în diverse publicații literare, colocviu important, fără participarea și contribuția sa profesionistă. Această contribuție a avut inițial în vedere și un aspect practic, de organizare și coordonare a creației SF de la noi, judecând după rolul redactorului (la un moment dat șef de redacție) de la Editura Tineretului în constituirea, apoi în dezvoltarea unei colecții editoriale de anticipație românească și străină: cea știută de cunoscători drept „colecția triumghiului” și ulterior transformată, la Editura Albatros, în „Fantastic Club”. Să mai adaug și diligențele depuse de Hobana ulterior, în calitate de secretar al Uniunii Scriitorilor, pentru ancorarea anticipației românești în contextul internațional al vremii. Dincolo, însă, de acest aspect practic, legat prin forța lucrurilor de conjunctural și oarecum de efemer, se cuvine subliniată îndeosebi contribuția teoretică a autorului, fiindcă aici, la acest nivel, se simțea în anii aceia nevoia unui spirit ordonator și coordonator. Un spirit menit să ne transfere

anticipația, de sub presiunea stângacelor ei aproximări și inspirații de moment, într-un perimetru propriu, căruia să i se propună „specificul” și să i se exploreze limitele generice. O linie clasică e descifrabilă și în tratarea sistematică a unor asemenea chestiuni teoretice. Unor ipoteze fanteziste, fie și spectaculoase, precum ideea de a trimite SF-ul spre niște origini presupuse a fi în Antichitatea greco-latină, Ion Hobana le-a preferat argumente găsite la E. A. Poe și la Coleridge, precum și referințele la scrieri ferme (Verne și Wells), dinspre care considera că se poate ajunge firesc în universul creațiilor de vârf din SF-ul contemporan. Spațiul, timpul, limitele fanteziei, condiția avertizatoare a genului și alte asemenea noțiuni fundamentale vor reprezenta osatura teoriei sale, motive pe seama cărora se vor dezvolta și studiile de istorie literară ale autorului. Le vom regăsi, tratate de data aceasta nu academic, ci literar, în povestirile grupate mai întâi în volumul *Oameni și stele* (1963), apoi în culegerea *Un fel de spațiu* (1988) și reluate în ediția de acum, sub titlul *Timp pentru dragoste*.

În ansamblul operei lui Ion Hobana, creația în proză ocupă un loc restrâns, însă nu poate fi neglijată, întrucât participă cu succes la ceea ce am numit cândva „renașterea anticipației românești” pe un teren invadat de exerciții sterile, tehniciste. Preocupările critice, istorico-literare și de teorie a genului au constituit secvența principală în creația autorului, lăsând mai puțin loc pentru literatura propriu-zisă. Aceasta din urmă ține în mare măsură de tinerețea sa, de anii în care Hobana, profund implicat în literatura pentru copii, tipărea la Editura Tineretului mai multe cărți de versuri și proză adresate acestui public special: *Centru înaintaș*, *Petrică și ceasul vrăjit*, *Ultimul vâl*, *Caleidoscop*, *Sfârșitul vacanței*. Pe atunci și literatura de anticipație fusese „vărsată” între genurile destinate copiilor și adolescenților – opinie temeinic bătătorită în anchelele mai sus amintite. O regulă de bază a scrisului pentru vârsta juvenilă pretinde stărnirea și cultivarea curiozității, a interesului pentru miracolele lumii înconjurătoare. Or, perioada respectivă este și a „miracolelor” anticipabile în prelungirea unor realizări tehnico-științifice uluitoare, precum lansarea sateliților artificiali, prezența fizică a

omului pe orbite circumterestre, scufundările oceanice de mare adâncime, comunicațiile radio și TV. Nu întâmplător își orientează prozatorul Ion Hobana interesul spre asemenea subiecte, devenite ele însele „clasice” în repertoriul tematic al anticipației. Fie că grupajul se intitulează *Drum deschis* în ediția din 1963, *Lumea „tăcerii”* în varianta din 1988, *Oglinzile mării* în ediția de față, câteva povestiri explorează universul submarin, cu necunoscutele sale reale sau doar posibile. O lucrare mai lungă, *Sub oglinzile mării*, devenită ulterior *Furtună în adâncuri*, combină explorarea științifică și aventura polițistă, continuând astfel o formulă pentru care autorul optase încă din 1957, când publica nuvela *Ultimul vâl*. Orientarea trecea atunci, pentru unii, drept singura modalitate de expresie valabilă în SF. Hobana n-a fost, însă, și nu este un exclusivist. Dovadă că varianta cea mai nouă a textului amintit, *Lumini în adânc*, a fost rescrisă fără intrigă polițistă și înzestrată cu un final deschis. Atât în concepțiile sale teoretice, cât și în ilustrațiile lor literare, fermitatea unor opinii e dublată la autor de convenita elasticitate a gândirii ce face posibilă evoluția în cadrul unui sistem de concepții, ca și în proza genului, de altfel. Dacă unele povestiri rămân până astăzi citibile în relația anticipație-literatură juvenilă, altele, în schimb, abordează genul sub o incidență matură, intrând în „fondul principal”, dacă pot spune așa, al SF-ului românesc.

Celelalte direcții majore din proza lui Ion Hobana vizează alte două teme clasice: aventura spațială și jocurile în timp. Să nu uităm că, la data când apăreau povestirile ciclurilor *Oameni și stele* și *Un fel de spațiu*, aceste teme aveau, la noi, un aer de noutate ce poate că astăzi, privind de la distanță, este mai greu de perceput. Hiperspațiul, mutanții și ciborgii, cronoplastia, fenomenele psi, lumile contrafactice și aventura intens speculativă a ciberspațiului din lucrările mai recente ale SF-ului mondial (inclusiv românesc) eclipsează în bună măsură experiențele de creație posibile în urmă cu o jumătate de secol, expediindu-le uneori orgolios, cu o judecată pripită și nedreaptă, în pruncia genului. Evident, temele clasice ale anticipației trebuie privite în contextul ce le-a făcut posibilă apariția, iar lucrările care le tratează trebuie judecate în funcție de

rezultatul lor literar. Aceasta este, de fapt, o regulă valabilă pentru întreaga literatură și pentru întreg SF-ul, unde noutatea, la fel ca vechimea unui subiect, nu sunt în situația de a rosti pe scenă ultimul cuvânt. Fără deschiderile mai vechi, cândva cu adevărat incitante, și fără abordările succesive ale temelor fundamentale, nu se putea ajunge la varietatea și chiar rafinamentul motivelor din SF-ul cultivat astăzi. De aici, o firească generalizare se impune cu forța evidenței: fără „clasici”, în raport cu care să-și măsoare forțele, exprimându-și competent propriile căutări, „modernii” și „postmodernii” din anticipație ar fi simple iluzii. Când vorbeam de aspectul „eroic” al unora dintre experiențele clasice din SF-ul nostru, aveam în vedere inclusiv ostilitatea cu care a fost primită de către critica dogmatică a vremii o povestire absolut curată, ca *Oameni și stele*, pentru faptul că introducea în anticipația românească ideea, politic „nesănătoasă”, că spațiul cosmic ar fi putut altera personalitatea unui om al viitorului până la nebunie și crimă, soluție incompatibilă cu ideologia oficială a momentului respectiv. Compatibilă, în schimb, cu desfășurările epice și psihologice imaginate de autor.

Am ajuns astfel, din nou, la aspectul literar al povestirilor din acest volum. Ion Hobana n-a scris SF de dragul temelor înseși, ci cu o vizibilă intenție de a-și cuprinde subiectele, motivele și personajele într-o țesătură narativă cu valențe simbolice și valori literare certe. Grija aceasta se simte nu doar în povestirile mai recente (*Leviatan 1980*, *Emisiune nocturnă*, *Ploaia de seară*, chiar și *Glasul trecutului*, regândită și rescrisă într-atâta încât din vechiul text rămâne în picioare doar motivul Atlantidei), ci și în câteva lucrări „din prima generație”, precum poezia *Oameni și stele* (căreia, în ediția cea mai nouă, i se schimbă titlul într-unul mai comun: *În drum spre Marte*), sau *Cea mai bună dintre lumi*. Acestora din urmă li se adaugă în mod firesc o altă „performeră”, remarcată pe bună dreptate de critică și de simpatizanții genului: *Timp pentru dragoste*. Ea intră în categoria periplusurilor temporale, întrucât – cu cuvintele lui Wells din *Mașina timpului* – și dimensiunea aceasta insolită este „...un fel de spațiu”. Explorabil, bineînțeles.

Avem prilejul să recitim astăzi aceste texte, unele dintre ele cu adevărat antologice, în variantele lor probabil definitive, perfecționate stilistic de o exigență auctorială notabilă. Ele se străduiesc astfel să părăsească orizontul convențional al primei lor apariții, navigând pe orbitele mai complicate ale unui început de nou mileniu. Ele confirmă pe deplin subtitlul culegerii: „12 povestiri SF în dulcele stil clasic”, formulare prin care Ion Hobana arată că-și întâmpină cititorii – ca și propriul portret din noua sa oglindă – cu bonomie și umor. Să uităm, așadar, pentru câteva clipe de exeget, lăsându-ne purtați de vibrația creației sale epice.

MIRCEA OPRIȚĂ

LEVIATAN 1980

După două ceasuri, obosisem de atâtea culori și mireisme. Ghidul meu a înțeles și mi-a propus să încheiem explorarea celebrului Golden Gate Park. Am acceptat, cu mai multă grabă decât s-ar fi convenit după canoanele bătrânei Europe și ne-am îndreptat spre parcare în care lăsasem „Mercedes”-ul albastru. La început de noiembrie era cald ca în plină vară românească.

– Normal, a zâmbit Dolora. Suntem pe țărmul Pacificului. Până la Marea Neagră e o veșnicie... sau o jumătate de zi de zbor.

Însoțitoarea mea își amintea cu nostalgie de Mamaia și de pădurile Bucovinei, pe care le cunoscuse în 1972.

– Câtă liniște, câtă frumusețe, a suspinat ea. Ca în Muir-Woods. Păcat că n-ai timp să ajungem și acolo.

N-aveam timp, într-adevăr. A doua zi plecam la Hollywood, unde mă aștepta prietenul meu, Forrest J. Ackerman. Fory și vila lui, un muzeu al science fiction-ului mondial.

Dolora și-a consultat ceasul-brățară, apoi m-a privit cu ochii ei căprui-închis, care mi se păruseră, la început, negri:

– E aproape 1! Nu știam de ce mi-e foame.

S-a instalat la volan și mi-a deschis portiera, anunțându-mă:

– Lunch la Cliff House. O să-ți placă!

Ne-am oprit la marginea falezei, în fața unei clădiri cu aspect funcțional.

– Aici era înainte un hotel. A ars până la temelii.

Gustul americanilor pentru catastrofe...

Chiar de la intrare m-a întâmpinat orbitorul „smile” al fostelor și actualelor glorii ale ecranului, care onoraseră restaurantul cu prezența lor. L-am regăsit în sala de mese, unde fotografiile tapetau literalmente pereții. M-aș fi oprit ca să citesc câteva dedicații, dar Dolora m-a luat de braț, conducându-mă către o masă liberă.

– E locul cel mai potrivit ca să admiri Seal Rocks.

Din foci nu rămăsese decât numele. Cele trei stânci adăposteau acum câteva colonii de pescăruși. În timp ce le priveam, o chelneriță ne-a adus lista și ne-a turnat în pahare apă de la gheață. Am comandat catfish și o sticlă de Chablis, în dorul Muscatului de acasă.

Savuram peștele și garnitura lui, un mare cartof copt, cu un bulgăre de unt, când Dolora mi-a atras atenția asupra unui bărbat care stătea nu departe de noi. M-a izbit contrastul dintre coroana de păr alb, strălucitor și fața arsă de soare.

– Profesorul William Seaman, specialist în biologia marină. Vrei să-l cunoști?

Am ridicat din umeri:

– Crezi că am avea ce discuta?

– E un conviv fermecător, m-a asigurat Dolora. Când trăia tata, venea des pe la noi. Fuseseră colegi de an și de echipă.

– Fotbal?

– Baseball. Îmi aducea scoici și corali. Îmi spunea...

– Hello, Doll!

Am tresărit. Cel despre care vorbeam se apropiase pe nesimțite de masa noastră.

– Hello, Bill! Îți prezint un oaspete din România.

M-am ridicat, ne-am strâns mâinile și l-am invitat să ia loc. Am vrut să-i torn vin, dar m-a oprit:

– Nu schimb băutura.

Ivită nu se știe de unde, chelnerița săvârșise ritualul umplerii paharului cu apă și aștepta comanda.

– Un scotch dublu, te rog, i-a spus profesorul și s-a întors spre mine: Ce mai face Nasty?

– Nasty?

– Așa-i spunem noi lui Nastaz, m-a lămurit Dolora. Bill e mare amator de tenis.

– Și eu sunt. Dar voi ar trebui să știți mai bine ce face Năstase. La București îl vedem rar.

– Am fost plecat multă vreme într-o expediție, s-a scuzat profesorul. Și n-am prea avut timp pentru emisiunile sportive.

Apoi a sosit whisky-ul și am început să discutăm despre expoziția „Leonardo go back to Vinci”, pe care o văzusem cu o zi înainte, la Berkeley. Pe Seaman îl interesaseră schițele care subliniau asemănările dintre capetele de oameni și cele de animale. Remarcasem și eu această preocupare obsesivă, întrebându-mă cum o tolera Inchiziția... Apoi am trecut la alte subiecte. Am vorbit despre greva controlorilor de zbor (decolasem de la Chicago cu o întârziere de două ori academică), despre „Somewhere in time”, filmul preferat al Dolorei, despre apropiata lansare a navetei spațiale... După ce și-a golit paharul, profesorul m-a privit solemn și a declarat că vrea să-mi arate cât mă prețuiește:

– Mergem la mine să ascultăm o înregistrare fantastică!

– Nu se poate, Bill, s-a împotrivit Dolora. L-am invitat pe Ion la cină. Vino și tu, cu înregistrarea. Marsha o să se bucure.

– Dar n-am caseta la mine.

– O luăm în drum.

Peste jumătate de oră, eram o picătură în șuvoiul de mașini de pe Golden Gate. Dincolo, în Marin County, peisajul mi-a amintit de Stresa: fundalul împădurit, serpentinele, vilele risipite în verdeață...

Dolora locuia în Tiburon. Din livingul spațios, vedeam orașul, pe țărmul dimpotrivă, estompat de ceața subțire. Mă cufundasem într-un fotoliu de piele și ascultam zgomotele ușoare din bucătărie, unde Dolora și fiica ei, Marsha, pregăteau niște aperitive. Profesorul nu mai avea chef de vorbă. Stătea în picioare, lângă ușa-fereastră, răsfoind albumul cu peisaje românești pe care-l adusesem gazdei.

După gustare, Marsha s-a retras în camera ei, ca să-i vadă pe Bee Gees în emisiunea Solid Gold, iar Seaman a scos din buzunar un casetofon miniatural.

– Câteva explicații, ca să înțelegeți ce va urma, ne-a spus el. Întâmplarea s-a petrecut în Oceanul Indian, toamna trecută. Colegul meu, Phil Evans, voia să demonstreze utilitatea căștii cu membrană respiratoare în cercetarea subacvatică. Așa că...

– O clipă, Bill, l-a intrerupt Dolora. Ce-i cu membrana asta?

– Ai să afli imediat. Phil și-a început imersiunea la ora unsprezece dimineața. În afara echipamentului standard, luase un aparat de filmat și un harpon electric. Din momentul în care a dispărut sub apă, am conectat receptorul de ultrasunete, pentru a urmări experimentul. Am aici o copie a înregistrării.

A apăsat pe clapa de pornire și, după câteva secunde, am auzit o voce venind parcă de departe:

„Mi s-a cerut să vorbesc tot timpul, pentru a oferi celor care trebuie să decidă un document convingător. Nu prea văd rostul acestei logorei. Am încercat casca lângă țărniș și nu văd de ce n-ar funcționa și în larg. Compoziția apei este aceeași.

Mă cufund încet, atent mai mult la respirația mea decât la ceea ce se petrece în jur. De altfel, nu se petrece nimic deosebit. O ușoară degradare a luminii, pești, meduze... Nici urmă de rechini. Aș arunca harponul ăsta inutil, dacă n-aș ști că e trecut în inventarul lui Greg Weather.

Apropo, Greg: apa e caldă. Costumul cu care mă îmbiai m-ar fi făcut doar să mă simt ca într-o armură prea strâmtă, care-mi îngreuiază mișcările.

Respir la fel de ușor ca la suprafață. Aproape la fel de ușor. Am deprins tehnica: o inspirație lungă, permițând filtrarea unei cantități suficiente de oxigen din apă și o expirație bruscă, pentru a sili bioxidul de carbon să treacă prin membrană. Mă gândesc cu o mică furie retrospectivă la muștiucul pe care trebuia să-l strâng între dinți, ca să primesc amestecul suspect din rezervor. Inventatorii acestei substanțe macromoleculare sunt niște binefăcători ai umanității... subacvatice.

Am impresia că debitez un monolog interminabil dintr-o piesă proastă. Sper să vă plictisesc destul ca să fiu răzbunat.

Am ajuns pe fund. Lumina curge de sus, țesând o broderie tremurătoare pe nisipul în care labele mele de cauciuc lasă urme stranii. Dacă un distins confrate – *nomina odiosa* – ar trece pe aici, ar pregăti îndată o comunicare despre descoperirea unui reprezentant necunoscut al faunei bentice.

Respir. În jur, monotona viclenie a oceanului: animale care par plante, plante care par animale... Notează, colega Seaman: un *Equus Punctatus* cu

două înotătoare dorsale!... Am să-ți împrumut casca mea, după ce mă întorc. Vreau să mai fac câteva salturi pe deasupra coloniilor de corali. Poate stârnesc vreun rechin, ca să nu regret că m-am împovărat degeaba cu harponul ăsta.

Stop!... Nu e vorba despre înregistrare. Îmi luasem prea mult elan și eram gata să trec de un prag dincolo de care... Un abis! Un veritabil abis!... Îl văzusem pe batigramă, dar credeam că ne-am oprit la o distanță mai respectabilă.

Parc-aș fi pe terasa lui Empire State Building, într-o zi cu ceață. Privirea mi se pierde în penumbra lăptoasă din abis. O penumbră lăptoasă... Sună ciudat, nu? Impropiu. Vă asigur însă că nu e doar o metaforă. Lumina se topește, se difuzează în straturile mai adânci ale oceanului. Un clarobscur realizat fără contribuția generațiilor de pipe flamande.

Mi s-a făcut deodată frig. Greg Weather are de ce să jubileze. Dacă nu cumva e o iluzie... Dar termometrul... Un salt de cinci grade e un lucru foarte real. Un curent rece?

Asta ce mai e? Ceața lichidă se îndesește. Penumbra se transformă în întuneric. Un întuneric urcând parcă din abis. Halucinație?...

Mercurul a coborât cu încă cinci linii. Nu poate fi vorba de un curent. Și nici de întunecare. O imensă masă neagră a străpuns foarte încet penumbra lăptoasă și se apropie de pragul pe care mă aflu. Și e din ce în ce mai frig.

Poți să mă invidiezi, colega Seaman: filmez acum o emisferă gigantică, de culoare cafeniu închis, pulsând slab în lumina ireală din adânc. Pe suprafața ei se aprind și se sting lumini fosforescente.

Țin aparatul cu degetele amortite de frig și filmez. Fără filmul ăsta nu m-ar crede nimeni.

O emisferă vie!... Pe lângă ea, șarpele de mare ar fi părut o figurină inofensivă.

Mi-e din ce în ce mai greu să vorbesc. Frigul... Parcă mi-au amorțit și gândurile... Emisfera se apropie... Îngheț... Am scăpat aparatul... Harponul!

O explozie de lumină... M-a atins!”

Banda a continuat să se deruleze. Un declic.

– Asta a fost, a spus, încet, Seaman. Scafandrierii au coborât imediat, au ajuns la pragul submarin și au dat peste aparatul de filmat. Phil dispăruse.

– Și n-au găsit nicio urmă? a întrebat Dolora.

– Am înregistrat și relatarea unui scafandrier, Frank Turnbridge. Vreți s-o ascultați?

– Nu ne mai fierbe, Bill!

Un alt glas, răgușit:

„Să mă bată Al de Sus dac-am văzut o groapă mai păcătoasă!... Bietul domn Evans vorbea despre nu-ș ce „penumbră”. O figură de stil, parc-așa se cheamă. Ați trecut vreodată pe lângă o mlaștină din care ies aburi urât mirositori?... Parcă simțeam mirosul, cu toate că aveam pe mine ditamai costumul, nu o prăpădită de cască...”

Mi s-a părut și mie că apa e cam rece, dar până să mă uit la termometru... ori s-a încălzit la loc, ori fusese doar o închipuire. La fel cu aburii din groapă. Când m-am uitat prima oară, erau mai întunecați, mai negri. După aceea... Să fi coborât dihania profesorului?...

Cam asta ar fi. Și să nu uit: povestea cu emisfera cafenie am mai auzit-o acum cinci ani, într-o cârciumă din Sidney. Un flăcău cam afumat se jura că a văzut cu ochii lui un rechin intrând în animalul ăsta, ca un cuțit fierbinte într-un calup de unt. Spunea că de atunci s-a lăsat de meserie... Dacă mă-ntrebați ce cred, am să vă răspund că un scafandrier adevărat nu se teme de o bucată de gelatină, fie ea cât Madison Square Garden!”

– Al doilea scafandrier a confirmat relatarea lui Turnbridge, a spus Seaman, oprind definitiv minicasul. Ceea ce nu ne-a ajutat să descifrăm misterul.

– Și filmul? l-am întrebat.

– Pelicula era voalată.

– Poate că la contactul cu solul submarin...

Nu m-a lăsat să continuu:

– Aparatul era în bună stare. Iar dezvoltarea a fost efectuată într-un laborator specializat.

– Atunci o sursă radioactivă...

– Contoarele Geiger au rămas mute în zona observației.

Dolora, care urmărise schimbul de replici, a profitat de pauză:

– Ce-i cu flăcăul din Sidney?

– Cuțitul fierbinte în calupul de unt?... Un reportaj de senzație într-un supliment duminical. Autorul credea că a găsit explicația dispariției căutătorilor de perle de pe „Yamata Maru” și „Felton”. Parcă oceanul n-ar fi plin de rechini, murene, calmari...

Am părăsit fotoliul și am făcut câțiva pași prin living. Amorțisem stând încordat, în aceeași poziție. M-am oprit în fața profesorului:

– Și dacă a fost o halucinație?

– Înregistrarea dovedește o înlănțuire logică a observațiilor, până la capăt. Și mai e ceva...

– Fără suspensii, Bill! a intervenit Dolora.

– Mai e o întâmplare din 1878, consemnată în jurnalul de bord al navei „Stratowne”. Am învățat textul pe dinafară :

„La 8⁰50 latitudine nordică și 84⁰5 longitudine estică, ne-am întâlnit cu goeleta „Pearl”, aflată într-o zonă de acalmie. La o jumătate de milă în dreapta goetei, s-a ridicat deodată o imensă masă cafenie. Privită prin binoclu, ea apărea cu totul deosebită

de vietățile marine cunoscute. Un om înarmat cu o pușcă (am aflat mai târziu că era căpitanul goeletei) a tras câteva gloanțe în această masă, care a început să se agite. Suprafața ei era atât de mare, încât a răsturnat goeleta. Îndreptându-ne în grabă spre locul catastrofei, n-am putut salva decât cinci oameni, cu toate că oceanul era liniștit.”

Și-a tras răsuflarea și ne-a privit interogativ. Am ridicat mânușa:

– Pare să aparțină aceleiași specii, care ar putea include și krakenul din vechile texte.

– Cred că Bill știe la ce te referi, dar mai sunt și eu pe aici.

– În secolul 16, Olaus Magnus nota apariția unui animal marin lung de o milă și semănând mai mult cu o insulă.

– *Similiorem insulae quam bestiae*, a citat profesorul, cu strania rostire anglo-saxonă a cuvintelor latine. Iertați-mi accesul de erudiție!

Am reluat:

– O legendă spune că episcopul de Nidros a dat peste un astfel de animal care dormea la suprafața apei. Luându-l drept o stâncă uriașă, a pus să se ridice un altar pe spinarea lui și a oficiat o slujbă religioasă. Când s-a întors pe țarm, krakenul s-a cufundat în adâncuri. Un alt prelat – Pontoppidan, episcop de Bergen – susținea că un regiment ar putea să manevreze în voie pe trupul unui astfel de Leviatan...

Epuizasem exemplele pe care le păstrasem în memorie de pe vremea când pregăteam o emisiune despre șarpele de mare. Am sorbit din cocteilul pregătit de Marsha, așteptând comentarii.

– Kra-ken, a silabisit Dolora. Ce sonoritate ciudată!

Seaman a hotărât să reintre în arenă:

– Probabil un cefalopod ale cărui dimensiuni au fost amplificate de observatori și de cronicari. Dacă nu se va dovedi că e vorba despre apariția sporadică a emisferelor vii.

– Și dacă nu se va dovedi? O moarte inutilă.

– Ce spui, Doll? s-a încruntat profesorul.

– Un film voalat... anomalii fizice neconfirmate...

– Voalarea s-ar fi putut datora unei emisii radioactive organice. Asta ar explica lucirile fosforescente observate de Phil pe suprafața masei gelatinoase.

– Și scăderea bruscă a temperaturii?

Am îndrăznit să-mi dau cu părerea:

– Poate că emisfera vie e capabilă să absoarbă radiațiile infraroșii.

– Speculații, dragii mei, speculații! a ripostat amfitrioana noastră, scuturându-și părul tăiat scurt. Nu e prea puțin, în schimbul unei vieți?

Seaman s-a lansat într-un elogiu al ipotezei, etapă obligatorie în drumul spre adevăr. Și apoi, spunea el, ce poate fi mai exaltant pentru un biolog decât descoperirea unei noi specii?...

Eu tăceam, privind minicasul lăsat pe colțul mesei. Încercam să mi-l imaginez pe Evans, pornind de la vocea care îmi suna încă în urechi. Mă întrebam din ce aluat trebuie să fii plămădit pentru ca instinctul de conservare să cedeze în fața dorinței de a cunoaște. Tiranica dorință care ne-a smuls din peșteri și ne-a trimis să ne lăsăm urmele pașilor pe fundul oceanului și în pulberea selenară.

CĂLĂTORUL IMPRUDENT

Citesc, de obicei, cu aparatul de radio deschis. Nu aud știrile, comentariile, muzica sau, mai exact, nu le ascult. Simt nevoia unei cortine sonore care să mă despartă de zgomotul străzii, de preocupările cotidiene, de propriile mele obsesii.

Reciteam, așadar, *Mașina timpului*. Ajunsesem aproape de sfârșit, acolo unde, înainte de a părăsi Richmondul, Exploratorul recunoaște că n-a călătorit în viitor, că totul fusese o născocire... Vocea crainicului, care urmase emisiunii muzicale, slăbi deodată, până la un murmur imperceptibil. M-am ridicat din fotoliu, vrând să învârtesc butonul de volum. Făcusem un pas când în cameră se iscă brusc un fel de vârtej negru-gălbui. Un curent puternic de aer mă trânti pe podea.

În centrul vârtejului se zărea o formă neclară, străvezie – rafturile cu cărți din spatele ei erau perfect vizibile. Forma începu să capete consistență. Obiecte cu contururi încă vagi răsfrângeau slab lumina plafonierei.

Am închis o clipă ochii și, când i-am deschis, în fața mea se afla un mecanism ciudat. Unele părți păreau să fie din nichel, altele din fildeș, sau tăiate din cristal de stâncă. Pe un fel de șa, stătea un bărbat cu un rucsac în spate și cu un mic aparat fotografic pe piept. Dintr-un buzunar al hainei de tweed ieșea un colț de ziar. Am citit, mașinal, titlul: „The Pall Mall Gazette”.

Nu încăpea îndoială: era Exploratorul Timpului. Îl priveam de jos, neștiind ce să cred, nevrând să cred că totul era doar o nălucire.

Exploratorul nu mă văzuse. Coborî din șa și se îndreptă spre radioul căruia îi revenise glasul. Îl cercetă de la oarecare distanță, cu mâinile înfundate în buzunare și cu o pipă în colțul gurii. Părea că face eforturi să înțeleagă ceva din spusele crainicului.

Stăteam într-o poziție incomodă și piciorul drept îmi amortise. M-am ridicat, sprijinindu-mă de speteaza unui scaun, care gemu sub apăsare. Oaspetele neașteptat se întoarse fugerător, scoțând din buzunar un revolver vechi, cu butoi. Lămurindu-se că n-am intenții agresive, îl băgă la loc și se apropie, cu mâna întinsă:

– Hello!

I-am strâns-o, gângăvind:

– Dumneata... dumneata...

Înțelegându-mi, pesemne, stupoarea, își aprinse pipa cu un chibrit, prea încet pentru nerăbdarea mea și arătă cu capul spre mecanismul strălucitor:

– E o mașină de călătorit în timp.

– Știu.

Ochii lui cenușii se învăpăiară:

– De unde?

Am luat cartea de pe brațul fotoliului și i-am întins-o.

– Wells! exclamă el și obrajii palizi începură să prindă culoare. Și doar i-am scris că totul fusese o născocire, că...

– Scrisoarea e reprodusă în carte.

– Atunci?

Clătină din cap, nemulțumit și ciocăni cu unghia în paharul de pe birou. Am vrut să-i torn apă, dar se împotrivi. Am scos atunci o sticlă de „Black and White”, neîncepută: o păstram pentru ocazii

deosebite. Bău un sfert de pahar, cu o grimasă nu îndeajuns de discretă. Probabil că nu era marca lui preferată. Totul începea să capete înfățișarea unei banale întâlniri între cunoștințe întâmplătoare și lucrul acesta era, poate, mai ciudat decât apariția lui intempestivă. M-am pomenit spunând:

– Nu înțeleg cum ai ajuns aici, la o asemenea distanță de Richmond.

Exploratorul își rezemă coatele de birou și își împreună palmele deasupra paharului, răspunzându-mi printre pufăituri:

– De la început am avut intenția de a construi o mașină capabilă să se deplaseze în orice direcție a spațiului și a timpului, potrivit dorinței celui care o conduce.

– Totuși, în prima călătorie...

– În noaptea aceea, după ce am rămas singur, am montat piesele care îmi îngăduie să mă mișc și în spațiu.

Se ridică și se apropie de mașină. L-am urmat și am recunoscut cele patru cadrane care indicau viteza de deplasare după timpul parcurs: zile, mii de zile, milioane și mii de milioane de zile. Lângă ele se afla un altul, mai mare și dreptunghiular: o hartă a Europei. La întretăierea a două planuri mobile, se putea citi un nume : Bucharest.

– E foarte simplu, reluă Exploratorul. Cel puțin în aparență. Să zicem că ai vrea să ajungi... Unde ai vrea să ajungi?

Am ridicat din umeri, nehotărât.

– În trecut sau în viitor? insistă el.

Mi-a venit o idee:

– În trecut.

– Unde și când anume?

– La Sevenoaks.

– Sevenoaks? repetă el, surprins.

– Da. În 1894.

– Mă rog...

Abia atunci am descoperit al șaselea cadran, destinat circumscrierii zonei temporale. Exploratorul potrivi cu grijă planurile mobile și se întoarse către mine, satisfăcut:

– Așa... Acum ar trebui doar să trag de maneta din stânga.

Am privit câteva clipe maneta albă, fascinat de lucirea ei mată.

– Spune-mi, totuși: de ce la Sevenoaks?

N-am apucat să răspund. Telefonul începu să sune și Exploratorul se răsuci brusc pe călcâie, izbindu-mă în umărul drept. Am căzut în genunchi pe platforma mașinii, agățându-mă instinctiv de maneta din stânga.

N-am cunoscut senzațiile neplăcute ale călătoriei în timp. Mentea mi-a rămas limpede și ochii nu mi-au fost răniți de alternanța întunericului și luminii. M-am pomenit pur și simplu la marginea unui drum de țară, sub o boltă de crengi. De undeva se auzeau zgomote ritmice, surde.

O clipă m-am gândit să mă întorc imediat la stăpânul mașinii. Ar fi fost însă stupid să irosec un prilej unic. Amintindu-mi măsura de precauție a Exploratorului din roman, am scos manetele albe și le-am pus în buzunar. Apoi am ieșit din adăpost.

În dreapta, cam la o sută de metri, câțiva lucrători pietruiau albia îngustă a drumului. M-am apropiat de ei, fără grabă și i-am întrebat dacă știu unde locuiește domnul Wells. S-au oprit, sprijinindu-se în maiurile de lemn și cercetându-mi vestimentația nepotrivită cu locul și cu ora aceea..

– Chiar în spatele dumatiale, mi-a răspuns unul dintre ei, dându-și șapca pe ceafă. Dar la ora asta n-ai cum să-l găsești.

Au râs, privind peste umărul meu. M-am întors și am văzut o casă cu etaj, în mijlocul unei grădini bine îngrijite.

– E plecat la Londra?

– Nu, se antrenează, au râs ei din nou.

Aș fi vrut să le cer lămuriri, dar au început să mânuiască iar maiurile, cu un zel cam suspect. Am descoperit îndată motivul: pe drumul abia pietruit venea un tânăr, pe o bicicletă de un tip pe care-l văzusem la Muzeul mijloacelor de transport. L-am recunoscut după mustața bogată care-i acoperea buza de sus.

S-a oprit în dreptul nostru, pregătindu-se să escaladeze taluzul. M-am precipitat:

– Domnule Wells!

– Ce doriți?

Mă examina și el, cu ochi limpezi și reci.

– Sunteți actor? Văd că sunteți îmbrăcat ca pentru un spectacol.

Aventura mea mi s-a părut dintr-o dată fără sens. Ce căutam în acel timp străin? Și cum avea să reacționeze Exploratorul la întoarcere, dacă aș fi reușit să mă întorc?...

– Știți... Intenționez... am îngăimat privind în jur, în căutarea unui sprijin iluzoriu.

Wells a înțeles altfel ezitarea mea:

– Înăuntru putem vorbi în liniște.

Și m-a invitat s-o iau înainte, spre casa mângâiată pieziș de razele soarelui. Am făcut câțiva pași, căutând un pretext pentru o retragere onorabilă.

– Aveți un aer ciudat, a reluat el, deschizând poarta. Prezența dumneavoastră va întări bănuielile proprietăresei.

– Nu înțeleg. De altfel, ar trebui...

– Scrisul i se pare o îndeletnicire nu tocmai onorabilă, a continuat Wells. Și apoi am obiceiul să lucrez până târziu. Noapte de noapte, în hol, la lumina lămpii cu parafină...

Simțise că vreau să evadez și țesea în jurul meu o plasă de cuvinte. Când m-am dezmeticit, stăteam într-un fotoliu acoperit cu o husă înflorată. În fața mea, o pianină cu capacul deschis și cu o sonată de Haendel pe suport. Mai sus, o fereastră însângerată de amurg. Mirosea a cărți abia ieșite de sub teasc și a flori de câmp. Cărțile se aflau pe un mic birou la care se așezase. M-am ridicat, să le cercetez și m-a lămurit, în treacăt:

– Ultimele apariții. Scriu recenzii pentru „Pall Mall Gazette”.

Am luat o carte și am început să o răsfoiesc, mașinal.

– Ce doriți, de fapt?

Am tresărit:

– Știți, eu...

– Doar n-ați bătut drumul până aici ca să cunoașteți un publicist cvasi-necunoscut!

– Necunoscut?...

Și m-am dezlănțuit: extraordinarul succes al romanului, apariția Exploratorului după mai bine de o sută de ani, perfecționările aduse mașinii, incidentul care mă proiectase în trecut...

Wells a zâmbit subțire:

– E un romanț științific, inspirat de propria mea născocire: „Timpul nu e decât un fel de spațiu”, etcetera, etcetera.

M-am apropiat de fereastră. Lucrătorii pleaseră. Drumul era pustiu.

– E aproape, am spus. Cam la o sută de metri, sub copaci.

Și am scos manetele albe din buzunar.

– Oricine poate să confecționeze două manete și să pretindă apoi...

– V-ați da atâta osteneală pentru o farsă?

A ridicat din umeri. Și atunci am aruncat în luptă artileria grea:

– Ați terminat *Mașina timpului*?

– Noaptea trecută. Dar de unde știți la ce lucrăm? Ați vorbit cu Henley?

– Henley?... A, da, fostul director al lui „National Observer”.

– Vrea să editeze o nouă revistă și mi-a propus...

L-am intrerupt:

– I-ați trimis manuscrisul?

– V-am spus că abia astă-noapte... Trebuie să-l revăd.

– Perfect. Am să reproduc atunci ultimele fraze din scrisoarea Exploratorului: „A fost o născocire – sau o profeție. De fapt, am visat toate astea în atelier. Am ajuns la această ficțiune speculând în legătură cu destinele rasei noastre. Afirmția mea că totul ar fi fost adevărat este un simplu artificiu artistic, folosit pentru a face să crească interesul cititorului”.

– Să mergem, a hotărât Wells. Nu știu cum ați reușit să citiți finalul, dar m-ați făcut curios. Oricum, o plimbare înainte de cină e binevenită.

Încerca să braveze, dar buzele îi tremurau și mișcările îi deveniseră febrile. Am ajuns la mașină în câteva minute. I-a dat ocol, fără s-o atingă. Sub clopotul vegetal se cernea o penumbră de arome.

Se făcuse răcoare. M-am gândit iar la Exploratorul care turba în cușca lui temporală.

– Domnule Wells, trebuie neapărat...

Nu m-a lăsat să termin:

– Wilde pretinde că „Viața este aceea care oglindește arta”. Vreți să mă faceți să cred că are dreptate?

– Vreau să vă fac să credeți în ceea ce vedeți în fața dumneavoastră!

A tăcut un timp, apoi a spus, cu jumătate de glas:

– E o machetă destul de reușită.

– Și textul? am ripostat eu, simțind că-mi pierd răbdarea.

– Mi-e mai ușor să accept că aveți darul citirii de la distanță, cu care se lăuda răposata doamnă Blavatski.

M-am repezit spre mașină, am potrivit planurile mobile, am fixat manetele și am urcat în șa, declarând:

– Disparația mea are să vă convingă!

A încercat încă o dată să braveze:

– Sper că o să vă întoarceți...

– Numai ca să vă aduc traducerea românească a *Mașinii timpului*.

– Românească? s-a mirat el.

Am tras de maneta din stânga.

Exploratorul era răsucit pe jumătate spre telefonul care suna strident. Am crezut că întâlnirea cu Wells fusese o halucinație. Apoi am înțeles că mă întorsesem exact în clipa în care plecasem.

Exploratorul nu se opri din răsucirea cu fața spre telefon, ci descrie un cerc complet. I-am văzut ochii și m-am clătinat sub insuportabila lor fulgerare aurie. Întreaga înfățișare i se schimbă. Părea mai înalt și mai puternic, iar palorii de pe chip îi luase locul bronzul celor care trăiesc mult în aer liber. Mă ridică din șa cu o singură mână și mă lepădă pe podea. Sub apăsarea mușchilor încordați, haina i se întinse pe piept până la refuz și nasturii zburară prin cameră. Atunci i-am văzut adevărata

îmbrăcămintă: un material translucid care îi mula torsul athletic.

Mașina dispăru brusc, fără niciunul din fenomenele care-i însoțiseră apariția. Nutrind o speranță absurdă, m-am năpustit pe balcon. Nu se vedeau însă decât luminile orașului.

Răcoarea nopții mi-a redat sângele rece. Am înțeles că totul fusese o înscenare. Exploratorul venea nu din trecut, ci din viitor. Luase înfățișarea eroului lui Wells pentru a stabili mai ușor contactul cu o lume care s-a obișnuit cu miracolele din cărți și din filme. Mi-ar fi dezvăluit probabil secretul, dacă aventura mea nu l-ar fi avertizat că trecutul poate deveni o capcană fără ieșire.

Îmi dau seama că e o explicație greu de acceptat. *Mașina timpului* nu pare să fi avut un alt sfârșit decât cel pe care-l cunoașteți. Unic depozitar al amintirii unei versiuni pierdute, mă îndoiesc uneori și eu de realitatea celor întâmplate. Atunci deschid sertarul biroului, iau caseta și scot la iveală trei nasturi. Cercetătorii din mai multe institute n-au izbutit să le determine compoziția. Îi privesc, îi întorc pe o parte și pe alta și-i așez iar în culcușul lor de vată. Vreau să-i păstrez nevătămați, ca un semn de recunoaștere, până la o nouă întâlnire cu Viitorul.

PLOAIA DE SEARĂ

Se întorceau de dincolo de Proxima, cu ochii incendiati de văpaia atâtor sori. Și nerăbdarea lor gonea spre țărnul încă nevăzut, mai iute decât astronava acoperită de cicatricile atâtor întâlniri primejdioase pe drumurile Cosmosului.

Dan credea că știe totul despre Pământ, din cuvintele, sunetele și imaginile înscrise în memoria computerelor: poeme și melodii, clădirile înălțate până la cer, clocotul stadioanelor, simunul șuierând în deșert... Tatăl său, pilotul, îl prevenise că planeta putea să aibă alt chip:

– Pentru noi au trecut cincisprezece ani. Pentru cei de acasă...

– Știu, zâmbise băiatul, nu prea convins. Einstein... Viteza și timpul... Paradoxul lui Langevin...

Dar Einstein avusese dreptate. Pe cosmodromul din Africa de Nord veniseră să-i întâmpine rudele lor din nu se știe a câta spiță. Își mișcau cu grație trupurile statuare, radiau o sănătate explozivă și se amuzau să repete, cu uimită afecțiune:

– Unchiule Dan...

Băiatul privea în jur, nedumerit. Aici ar fi trebuit să stăpânească nisipul, dar lanurile își clătinau săbiile subțiri până la orizont. „Fata Morgana?” Făcu doi, trei pași, se aplecă și simți răcoarea verde mângâindu-i obraji.

Ar fi vrut să vadă Sahara de sus, ca să se convingă că nu fusese un miraj. Dar aerodina lenticulară zvâcni dintr-un salt până în stratosferă, începându-și apoi lunecarea prelungă spre spațiodromul din Carpați.

Îi aștepta un vehicul ca o lacrimă albastră și băiatul se bucură gândind că, poate, îi vor îngădui să țină și el volanul, să încerce „beția vitezei” despre care citise în microfilmoteca astronavei. Nu văzu însă nimic care să semene cu un volan. Se instalară comod și Vald, cel mai tânăr dintre nepoți, spuse, fără să ridice glasul:

– Spre oraș.

Mașina porni să devoreze șoseaua lucitoare. Culmile împădurite o însoțiră un timp și se resemnară să rămână în urmă. Dan le urmări, cu o vagă melancolie, retragerea în ceață, spre orizontul tot mai îndepărtat.

Discuția se înfiripa greu. Atleticii strănepoți nu voiau să intre în pielea mentorilor din vechile utopii. „E mai bine să descoperiți totul singuri”, spuneau ei. Iar părinții lui Dan nu se puteau opri să evoce chipuri și întâmplări care încremeniseră, pentru ei, într-un prezent perpetuu.

În dreapta șoselei cresc, treptat, o cupă uriașă.

– Un radiotelescop! exclamă Dan.

– Seamănă cu primele tipuri, încuviință fata de lângă el, scuturându-și părul tăiat scurt.

– Seamănă?

– E tot un receptor parabolic, dar colectează microundele emise de sateliți.

– Poți s-o crezi pe Ionda, interveni Vald. E dispecer al Sistemului Energetic Solar.

– Aș fi vrut să văd un radiotelescop adevărat! se încăpățână Dan.

– Sunt destule pe orbita lui Pluto. Dacă nu te-ai săturat de preumblări cosmice...

Băiatul ar fi vrut să riposteze, dar mașina albastră stopă lin. Ajunseseră la liziera unui parc imens, în care se pierdeau câteva trotuare mobile, acum în repaos. Urcară pe unul anume și mecanismul ascuns se trezi din somnul său metalic.

În parc era o liniște subliniată de ampla respirație vegetală. Ca să n-o tulbure, Dan întrebă în șoaptă, nerăbdător să-și confrunte amintirile livrești cu o realitate palpabilă:

– Mai e mult până la oraș?

Nu înțelese zâmbetele celorlalți decât când i se spuse că, de fapt, parcul... Mirarea (dezamăgirea?) nu avu când să se exprime. Coborâră de pe trotuarul mobil pe o alee care tăia bariera verde, ducând până în fața unei clădiri cu linii zvelte, armonioase.

– Să intrăm, propuse cineva.

Pătrunseră în livingul invadat de miresmele tari ale esențelor tropicale. O pasăre-liră îi privi enigmatic și pluti alene de pe o ramură pe alta.

Hotărâră să facă un popas. Îndată răsăriră din podea fotolii care păreau de marmură, dar le îmbrățișară, elastice, trupurile.

– E casa voastră? întrebă mama lui Dan.

– Câtă vreme locuim în ea, răspunse Ionda.

– Și după aceea?

– Sunt destui cei care doresc să lucreze sau să se odihnească în Transilvania. Iar noi vom merge, poate, pe Lună...

Băiatul n-avea astâmpăr. Vald îi făcu un semn complice:

– Deocamdată să mergem dincolo.

În camera alăturată, mobilele erau sculptate în același material înșelător. Un gest abia schițat și peretele se deschise, lăsând să iasă o măsuță încărcată cu gustări și răcoritoare. Gustară și se răcoriră, măsuța se întoarse în ascunzișul ei și cel mai

tânăr nepot se interesă dacă unchiului său îi place fotbalul.

– Am văzut câteva meciuri înregistrate. Nu-i ușor să alergi nouăzeci de minute...

– De ce să alergi?...

Lumina care izvora din pereți începu să scadă. Apoi spațiul camerei deveni, brusc, neîncăpător.

Jucătorii evoluau, parcă, în imediata lor apropiere. Vedeau elicele micilor aparate de zbor individual rotindu-se nebunește în coliviile lor discoidale. Lovit pieziș, balonul descria traiectorii imprevizibile în drumul său către porțile ancorate în văzduh.

Meciul se încheie cu o jerbă de artificii înscriind pe boltă rezultatul. Sunetele și imaginile tridimensionale pieriră.

Mai târziu, urcară toți pe acoperișul-terasă și de acolo, în cer. Nu prea departe, alte aerodine închipuiau un ciudat carusel în amurgul sângeriu. În urma lor, șuvițe de aburi se împleteau în pânze tot mai dese.

– E ora ploii de seară, spuse Ionda.

Norii acopereau acum orașul verde, ca domul opalescent al unei gigantice meduze. Antena Centrului Meteo se învăpăie o clipă, lansând în văzduh un trident orbitor. Lovită în plin, meduza își desfăcu miriadele de tentacule argintii, care începură să lovească fuzelajul străveziu al aerodinei.

– Să coborâm! strigă Dan.

– Nu e nicio primejdie, îl asigură Vald.

– Să coborâm!

Aparatul se așează lin pe terasă. Băiatul se năpusti pe larga spirală a scării interioare, străbătu în goană camera cu sunete și imagini, livingul înmiresmat... Ajungând afară, se opri o clipă, ca să-și scoată încălțăminte și porni, cu picioarele goale, prin iarbă. Mergea fără țintă, cu ochii pe jumătate închiși, ascultând cântecul ploii.

CUPRINS

I. Oglinzile mării

1. Dincolo de tăcere 13
2. Lumini în adânc 27
3. Leviatan 1980 48
4. Coborând în albastru 58

II. ... un fel de spațiu

1. Glasul trecutului 73
2. Emisiune nocturnă 84
3. Călătorul imprudent 92
4. Timp pentru dragoste 101

III. Oameni și stele

1. În drum spre Marte 123
2. Ploaia de seară 145
3. Tranzacția 149
4. Cea mai bună dintre lumi 156